

DOKUMENTARFILM

DRØMMEBARN

EN FILM HVOR FORELDRENE MØTER DE DØDE BARNA I DRØMMENE SINE

**FORELDRE SOM HAR MISTET BARNET SITT FORTSETTER Å MØTE SØNNER
OG DØTRE I DRØMMENE SINE RESTEN AV LIVET.**

DRØMMEBARN

**FLERE BESKRIVER AT BARNA BLIR UNGDOMMER OG VOKSNE I TAKT MED
ALDEREN SIN. BARNET VOKSER OG UTVIKLER SEG VIDERE I
DRØMMENE. MANGE FORTELLER AT DE VÅKNER MED EN STERK
FØLELSE AV LYKKE ETTER Å DRØMT OM DET DØDE BARNET SITT.**

Kilde: Uformelle samtaler med foreldre som har mistet barnet sitt.

SAMMENDRAG

NETTVERK OG SPRÅK: Dette er en dokumentarfilm som vil bety mye for en stor gruppe mennesker, alle de som har mistet et barn. Filmen tar opp et vanskelig tema som føles umulig å sette ord på. Filmen *Drømmebarn* kan hjelpe til å skape nettverk og gi et språk for å forklare og fortelle. Betroelser og tradisjoner vil belyse hvordan samfunnet møter tanker og opplevelser som utfordrer oppfatningen av virkeligheten vår. Prosessen med å lage filmen har stor egenverdi for både foreldre, forskere og formidlere.

BAKRUNN: Foreldre som har mistet barnet sitt fortsetter å møte sønner og døtre i drømmene sine resten av livet. Flere beskriver at barna blir voksne i takt med alderen sin. Mange forteller at de våkner med en sterk følelse av lykke etter å drømt om barnet sitt.

MÅL: Dokumentarfilmen skal gjøre synlig hvordan sorg, drømmer og møter med døde avspeiler seg gjennom ulike lag av historie, kultur og individualitet. Tapet av barnet er

ikke hovedtema i denne filmen. Målet er å vise på en vakker måte hvordan vi klarer å leve videre.

RELEVANS: *Drømmebarn* vil gi innsikt til alle som møter familier som har mistet barn og søsken. Samtidig kan filmen engasjere en bredere målgruppe som er interessert i tematikk knyttet til døden og livets mysterier. Våren 2024 starter et større forskningsprosjekt om død og ritualer i Norge. Filmen *Drømmebarn* er forankret med kulturvitere ved Universitetet i Bergen og NEG i Oslo.

FORM: Intervju, kulturhistorie og viten skal tolkes med en blanding av arkivklipp, liveaction og animasjon. Manusteamet skal diskutere konkretisering av tradisjon og immateriell kultur på film. Vi skal ta opp bevegelse, fargespråk, tempo, utsnitt, visualisering av post mortem og location og tid. Konklusjonene har egenverdi som fagutvikling av film.

METODE: Manuskriptet skal utvikles som samarbeid med en gruppe sterke filmskapere og regissører, forskere og ikke minst foreldre som drømmer om barna sine. Foreldrenes fortellinger og erfaringsutveksling vil påvirke valg av kulturhistorie og uttrykk. Det er ofte en avstand mellom hva man blir spurt om og hva vi vil fortelle, derfor har filmen fortellerverksted og muntlig-historieprosjekt som metode for å utvikle innhold. Fortellingene skal arkiveres som kildemateriale og innsamlingene av muntlig historie fungerer som et prosjekt med stor egenverdi.

FINANSIERING: Prosjektet er allerede forankret som høstens søknad DAM-stiftelsen fra foreningen «Vi som har ett barn for lite». Målet er at manuskriptet er klar til søknader om produksjon, i oktober 2024.

Hoveduttrykk: animasjon

Lengde: ca 45 minutter

Filmen skal ha premiere allhelgensdag, 2. november 2025.

BAKGRUNN

Vi mistet Frida da hun var 6 år. Hun fikk hjerneslag tre år gammel, ble mulithandicappet og hjelpeløs og fikk slippe etter to og et halvt år. I 2026 er dette 20 år siden.

Men hun er fortsatt med oss. Senest i går møttes vi - på fest! Frida som egentlig bare ble 6 år, drakk vin sammen med venninner. Hun var en smilende ung kvinne. Som vanlig var hun fortsatt skakk og lammet, men hun kunne holde glasset og hun snakket. Jeg var lykkelig da jeg våknet.

Vi foreldre som har opplevd å miste barnet vårt har en ting til felles: Drømmene om barnet. Jeg vet enda ikke om det finnes vitenskap bak møtene som hjernen gir oss. Er det en forsvarsmekanisme for å takle sorgen? Har evolusjonen gitt oss drømmen for å orke å leve etter at barnet er revet bort?

Noen tolker møtene religiøst. Folketro og tradisjoner er fulle av referanser til møter med barn som er borte. Mange kulturer ser møter med de døde som helt naturlig og har feiringer og ritualer.

Som Ole Brum sier det: «I think we dream so we don't have to be apart for so long. If we're in each other's dreams, we can be together all the time.»

Vennlig Hilsen Inger Christine Årstad

For CV og mer informasjon om meg som kulturhistoriker og formidler, se [KULTURHISTORIE.NO](https://www.kulturhistorie.no)

MÅLGRUPPE OG RELEVANS

Filmen tar opp et tema som alle dessverre må forholde oss til daglig: Barn dør. Uansett årsak står foreldrene lamslåtte tilbake. Personer som har erfaring med sorg og tap av nær familie vil kunne forholde seg direkte til filmen. Den vil gi innsikt til alle som møter de som har mistet barn og søsken, f.eks. lærere og folk som jobber med helse og samfunn. Filmen er forankret i foreningen «Vi som har et barn for lite». Den er deres satsning i høstens søknadsrunder - fordi vi trenger hjelp til å snakke sammen om barna som er borte.

Nesten alle som har fått høre om ideene har åpnet seg med egne fortellinger: Mange er lamslått av de unge ofrene i krig. Andre forteller om søsken som ble borte og foreldre som aldri ble seg selv. I tillegg forteller kvinner som har tatt abort at de også «følger oppveksten» til barnet de aldri fikk.

Referansene til kulturhistoriske uttrykk skal bidra til å åpne opp for samtaler om livet, oppvekst og drømmer. Samtidig kan filmen engasjere en bredere målgruppe som er interessert i tematikk knyttet til døden og livets mysterier. Uansett erfaring har de fleste av oss meninger om å møte mennesker etter døden, selv om det bare er i drømmene.

SYNOPSIS: MØTES I DRØMME

Dokumentarfilmen skal utforske tema rundt foreldre som har mistet barnet sitt og fortsetter å oppleve livet til barna i drømmene sine. Den skal gjøre synlig hvordan sorg, drømmer og møter med døde avspeiler seg gjennom ulike lag av historie, kultur og individualitet. Gjennom å sette narrasjonen inn i en større sammenheng forteller vi om forholdet til liv og død - intet mindre.

Hva betyr opplevelsen av møtene? Fortellerstemmen tilhører foreldrene. Men drømmer og død er ofte umulig å sette ord på. Malerier, dikt, foto og film som er skapt for å minnes barna har ofte symbolske og åpne uttrykk. Flere kunstnere som har mistet et barn vil bli spurt om å bidra inn i filmen.

Kulturhistorien er full av tolkninger om møter med barn som døde før foreldrene. Hvordan setter tradisjoner ord og handling på et vanskelig og sårt tema? Filmen skal undersøke hvordan ulike kulturer tolker møter med de døde. Vi skal også vise grensene i samfunnet. Hva kan vi fortelle om? Tradisjonen er full av materiell og immateriell historie som formidler beskyttelse mot kontakt med «de på den andre siden»: ritualer, symbolske gjenstander og straff. Men uansett samfunnets grenser har foreldre møtt barna sine i syn og drømmer, til all tid og i alle land. Foreldrenes minner etter liv som aldri fikk leve er notert i bøker, brodert på kors og bevart gjennom plagg som er tatt vare på. Norsk Etnologisk granskning har sendt ut spørrelistor om døden gjennom flere tiår. I svarene forteller mange om møter med mennesker som er døde.

Hvorfor har naturen skapt disse drømmene? Hvordan tolker forskningen fenomenet som psykologisk reaksjon? Hvor ligger grensene for hva foreldrene kan fortelle? Flere miljø forsker på «livet etter døden». I arbeidet med filmen skal vi ha kontakt med både nettverket av foreldre og fagfolk som har forypet seg i temaet.

Tapet av barnet er ikke hovedtema i denne filmen. Målet er å vise på en vakker måte hvordan vi klarer å leve videre.

DRØMMEFANGING OG FORSKNING

Foreldrene - Foreningen «ett barn for lite»

Tap av et barn er en stor belastning som ofte endrer livet til foreldrene. Det er et personlig felleskap mellom de som lider samme skjebne.

Psykologi - Barneavdelingen på Ullevål

Når barna lever er foreldrenes viktigste instinkt å beskytte barna mot trusler og farer. Hvordan møter helsevesenet private fortellinger om å drømme?

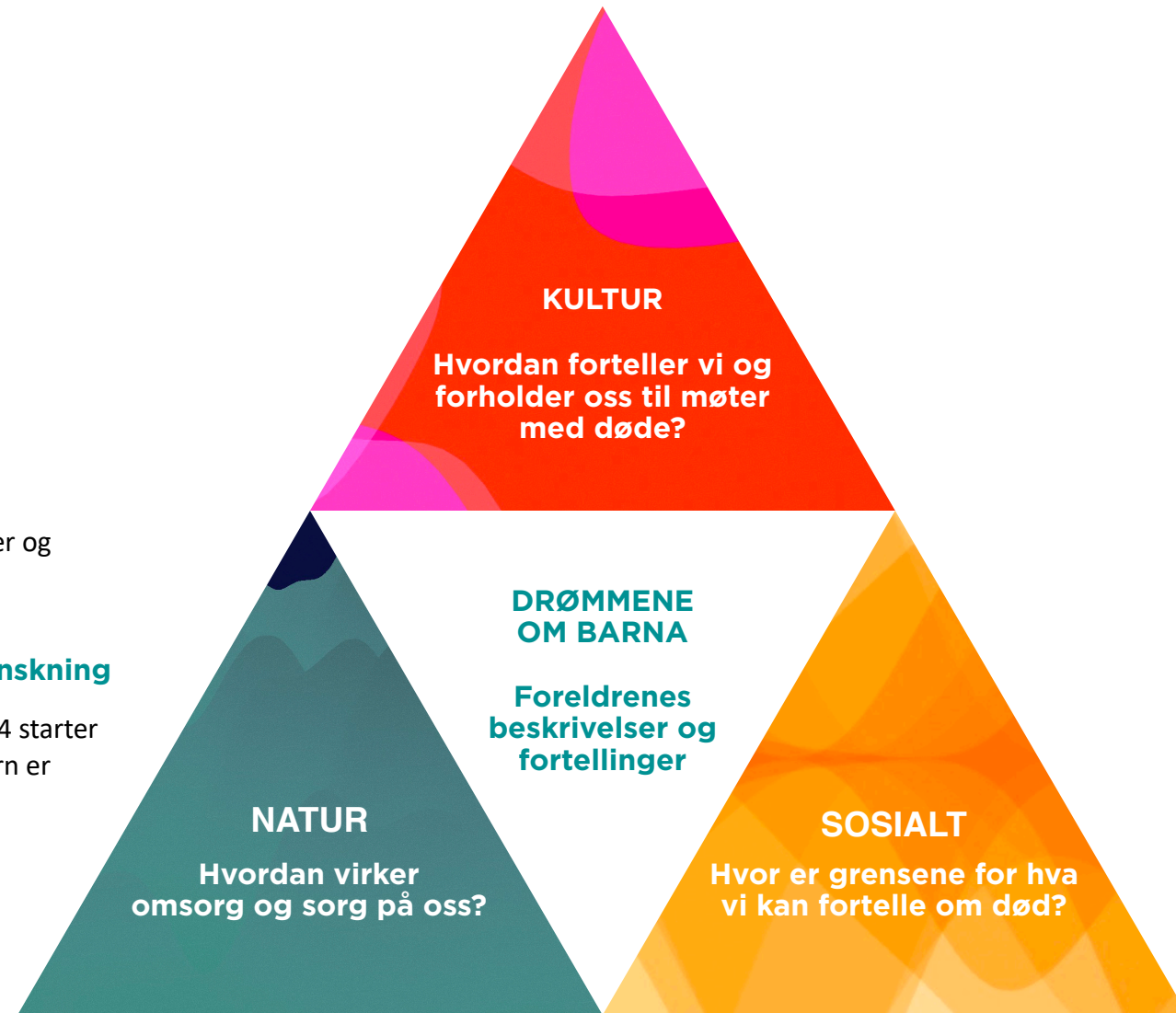
Kulturhistorie - Universitetet i Bergen, Norsk etnologisk granskning

Tradisjonene gir ord til forklaringer og handlinger for å beskytte. Våren 2024 starter et større forskningsprosjekt om død og ritualer i Norge. Filmen Drømmebarn er forankret med kulturvitere ved Universitetet i Bergen og NEG i Oslo.

Samfunn - familievernkontor

Hvordan tar det offentlige vare på mangfoldet av fortellinger fra familiene som er i en krise. Betyr drømmene noe for dem?

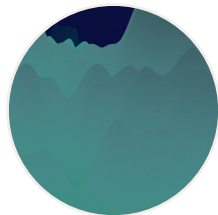
FORTELLINGEN

I denne filmen trenger vi ikke ha det vonde som tema - foreldrenes drømmer er ofte fine og de våkner med en sterk følelse av lykke. Barnet blir ikke glemt når vi kan fortelle om drømmene. Dette er utgangspunktet til foreldrenes fortellerstemmene.

Kulturhistorien har fortellinger som hjelpemidler for å holde fast ved minner og opplevelser. Tradisjonen hjelper oss å gjøre tolkningen universell gjennom et felles repertoar som vi alle kan framføre uten skam eller forklaringer. En blanding av ulike stemmer framfører uttrykk, sagn og eventyr. Skuespillere hever kvaliteten, mens fortellingen blir som et personlig vitnesbyrd når en mor eller et barn framfører.

Det er mer akseptert å le enn å gråte. Skråblikk må komme før Alvoret og fortellingene må åpne opp for latter. Fortellingene i filmen skal være kjærlighet og varme. Vii må være komfortable med underfundigheten fra drømmene.

Hvem påvirker oss når vi skal tolke det som blir fortalt? Forskerenes stemme må være svært medmenneskelig. Kanskje foreldrene selv finner svarene og forteller sin tolkning?

BEVEGELSE

Når du er i sorg og når du drømmer oppstår en følelse av å miste forankringen. Derfor skal alle scenene være på veg til noe. Alt rører på seg, flyter forbi, flyr eller faller. Gjentatte bevegelser hvor alt oppløser seg kan skape punkt for klipp. Vi må kjenne oss igjen i drømmenes verden.

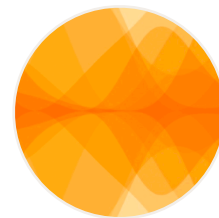
FARGESPRÅKET

Vi forbinder sorgen med det mørke. Men hva med tradisjonene om sterkt lys når døden inntreffer? Kan en film om døden ha en fargepallett som minner om et rosa disney-brullup, eller en orange halloweenfeiring? Hvorfor ikke?

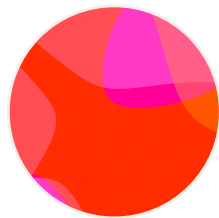
POST MORTEM OG ANIMASJON

Dokumentariske klipp er vanskelig i en film om død. Gamle bilder og arkivklipp kan skape gjenkjenning uten at det blir for direkte. Et gjennomgående formspråk skapt med animasjon skal illustrere drømmene.

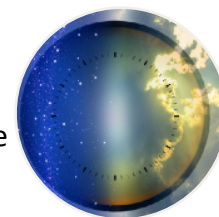
TEMPO TEMPO TEMPO

Hvordan påvirker repetisjon og hastighet opplevelsen av det uhanterbare og uvirkelige? Hvorfor tyr vi så ofte til slow motion når vi skal skildre sorg, selv om virkeligheten raser forbi i et ubegripelig tempo - som om ingenting har skjedd? Tempo må gi rom for humor og undring.

UTSNITT

Hvordan setter tradisjoner handling på et vanskelig og sårt tema? Kan bildet erstatte ord? Hvis stilen skal være uten slowmotion og dveling ved sørgende blikk - kan vi bruke humor for å åpne hjertedøra? Er skjønnhet en avlastning?

LOCATION OG TID

Vi må finne steder som gir fortellinger og forklaringer mening. Temaet utfordrer forståelsen av før og nå. Døgnet vil påvirke tolkningen av drøm og virkelighet. Avfilming av projeksjon på steder kan gi en ny dimensjon.

Mall girl - Veslemøy og Iver Armand i midten

VESLEMØY NARVESEN

[LENKE: SINK](#)

IVER ARMAND TANDSETH

[LENKE: INZANE](#)

MUSIKK

Det er vanskelig å sette ord på drømmer. Musikken i filmen skaper stemning og åpner publikum til den drømmeaktige opplevelsen det er å se en film. Som komponister til filmmusikken ønsker jeg Iver Armand Tandseth (1996) og Veslemøy Narvesen (1997). De er begge profilerte musikere i sin generasjon og jobber sammen, blant annet i bandet Mall girl. Iver Armand er min sønn. Veslemøy har også mistet søsteren sin. Komponistene skal få en egen fortellerstemme i filmen gjennom å fortelle om musikken de har komponert i forhold til tapet av søstrene sine.

[LENKE TIL VIDEO: SANGEN SINK ER UTGANGSPUNKTET FOR FILMMUSIKKEN. SE DENNE LENKEN MED STEMNINGER AV ANIMASJON - TIL ARBEIDET MED UTVIKLING AV KONKRETISERING](#)

INTERVJUPROSJEKT

MUNTLIG HISTORIE: Det er ofte stor avstand mellom hva man blir spurt om og hva vi vil fortelle. Muntlig historie-intervju har likeverd og nettverk som metode. Det er foreldrene selv som skal intervjuer. Intervjuene mellom foreldre vil skape en høy grad av autentisitet. Uttrykket understreker hvor personlig temaet å oppleve død og møte barn i drømmene er.

Tradisjon som språk
Drømmer som uttrykk
Intervju som metode

FORTELLERVERKSTED

BILDE: Fortellerverksted med Bergen Borgerteater skal hjelpe oss med fortellerform og tolke innholdet foreldrene drømmer om. Vi skal snakke uten frykt og lytte uten å dømmes.

FORTELLERSTEMMER I DRØMMEBARN

Foreldrene forteller

Fortellingene om drømmene. Sitater fra notater og brev. Beskrivelse av gjenstander.

Psykologer forklarer

Teori og vitenskap om hvordan hjernen går i forsvar mot uvirkelige og farlige hendelser.

Kulturhistorikere viser

Tradisjoner og gjenstander knyttet til barn som blir borte. Hva er universelt?

Spirituelle forsvar

Alternative forklaringer og åndelige spor som prøver å sette drømmer i sammenheng.

BREV OG NOTATER

Opplesing kan gjøre det lettere å fortelle.

MANUS FRA ET TEAM AV VOKSNE OG DYKTIGE KVINNER - FORDI VI HAR ERFARING MED OPPVEKST, HÅP OG TAP

Det er et sterkt team med kunstnere som blir med for å skape manuskriptet for en poetisk, men også rørende og morsom dokumentarfilm. Jeg kjenner alle fra før.

- Anita Killi: En av Norges mest prisbelønte animatører. Vi er nære venninner og kolleger. Anita skal ha coregi på de animerte delene av filmen.
- Anne Margrethe Årstad: Dyktig og prisbelønt klipper i NRK siden 1995. Nå jobber hun med etterarbeidsregi og som postproducer. Hun er også søsteren min <3.
- Vibeke Flesland Havre: Skuespiller og regissør som skaper teater av folk sine fortellinger i Bergen Borgerteater. Vibeke har ansvar for intervju og har coregi på fortellingen.
- Aldeles film v/Elin Sander stepper inn som konsulent. Hun står for et rocka uttrykk og kreativ bruk av arkivmateriale og musikk - som jeg har sansen for.
- Selv skal jeg være regissør og teamleder. Jeg har solid ledererfaring og en mangfoldig liste med produksjoner skapt gjennom workshop og samarbeid. Jeg jobber som produsent og starter prosessen med søknader gjennom mitt eget *Kulturhistorisk Formidling AS*. Ekstern produsent er et mål.

REGISSØR

Inger Christine Årstad. For CV og mer informasjon om meg som kulturhistoriker og formidler, se KULTURHISTORIE.NO

MANUSKRIPTET SKAL UTVIKLES SOM ET TEAMARBEID. VI MÅ SAMARBEIDE FOR Å GJØRE DET UHÅNDGRIPELIGE MER KONKRET.

SØKE STØTTE TIL UTVIKLING MANUS
Utforskning av hvordan drømmer og tradisjoner om
møter med døde kan bli konkrete på film.
Vestnorsk filmsenter

Søke støtte til manuskonsulent
Norsk filminstitutt

Søke støtte til muntlig historie-intervju og opptak
Fritt ord, Rieberfondet

Søke støtte til animasjon, redigering og etterarbeid.
*November: søknad til DAM-stiftelsen som hovedsponsor
gjennom Foreningen vi som har ett barn for lite*

Søke støtte til lansering

Vår/sommer 2024

Research

Muntlig historie-prosjekt og fortellerverksted

Utvikling av manus i samarbeide med filmteamet, forskere og
dokumentarfilmkonsulent

Høsten 2024

Muntlig historie-intervju, fortellerverksted og opptak liveaction.
Evaluering og valg av klipp. Nye opptak.
Arkivering hos arkivinstitusjon for å ta vare på historia som blir fortalt.

Våren 2025

Animasjonsfilm
Redigering
Etterarbeide

Høsten 2025

Markedsføring
Lansering

Allehelgensdag 2025
2. november

Premiere